

OS KOMMUNE

Saksframlegg

Vår ref. 26/242 - Ugyldig flettefelt
Saksbehandler Tommy Vestøl

Saksnr. 015/26
Utvalg Formannskapet

Møtedato
05.03.2026

Høring - Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, samt fastsetting av minsteareal og fellingsavgifter for hjortevilt Os kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak

I medhold av Forvaltningsloven § 37 sender Formannskapet i Os kommune forslaget til Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, samt fastsetting av minsteareal og fellingsavgifter for hjortevilt, Os kommune, Innlandet, på høring.

Høringsfristen settes til **1. april 2026**, og skriftlige høringsinnspill sendes Os kommune

Dette handler saken om

Når ny viltressurslov trer i kraft 1. juli 2026, kommer det et krav om at kommuner som ønsker å fastsette og kreve inn fellingsavgift for hvert dyr som felles av elg og hjort, må gjøre dette i forskrift.

Kommunedirektøren vurderer også behov for å endre Forskrift om minsteareal for elg, hjort og rådyr, Os kommune, Hedmark.

Kommunene har muligheten til å enten endre lokal forskrift og ta inn både kravet om fellingsavgift og ønskede endringer om minsteareal, eller å oppheve dagens forskrift og utarbeide ny felles forskrift. Kommunedirektøren anbefaler å utarbeide en ny lokal forskrift der man åpner opp for jakt på artene, endrer minstearealet og fastsetter fellingsavgifter.

Formannskapet 05.03.2026

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 5 stemmer (100%) - Ap 2, KrF 1, Sp 2

Stemmer:

Ivar Midtdal (Sp)

Thomas Engåvoll (KrF)

Arnfinn Nergård (Sp)

Arne Horten (Ap)

Katrine Ness (Ap)

Mot: 0 stemmer (0%)

FSK - 015/26 vedtak

I medhold av Forvaltningsloven § 37 sender Formannskapet i Os kommune forslaget til Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, samt fastsetting av minsteareal og fellingsavgifter for hjortevilt, Os kommune, Innlandet, på høring.

Høringsfristen settes til **1. april 2026**, og skriftlige høringsinnspill sendes Os kommune

Bakgrunn og fakta

Den nye viltressursloven ble vedtatt 2. juni 2025, og moderniserer reglene for jakt, fangst og felling av vilt i Norge, og erstatter den tidligere viltloven fra 1981. Ny viltressurslov trer i kraft 1. juli 2026. Viltressursloven viderefører viltlovens krav om at kommunene må fastsette forskrift for å åpne for jakt på elg, hjort og rådyr og for fastsetting av minsteareal (viltressursloven § 42). Viltressursloven, når den trer i kraft, vil også innføre et krav om at kommuner som ønsker å fastsette og kreve inn fellingsavgift for hvert dyr som felles av elg og hjort, må gjøre dette i forskrift, jf. viltressursloven § 9 fjerde ledd. Fellingsavgiftene må fastsettes innenfor rammer fastsatt av Stortinget. Os kommune har ikke dette forskriftsfestet, og må derfor forskriftsfeste fellingsavgiftene for elg og hjort. Det er ikke åpnet for å kreve inn fellingsavgift for rådyr.

Fellingsavgiftene som kreves inn etter jaktas slutt, går inn i kommunens viltfond. Bruk av midlene fra viltfondet reguleres av «Forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift elg og hjort». Os kommune hatt makssatser på fellingsavgiftene for både elg og hjort. Makssatsene fastsettes årlig av staten og kan justeres av kommunene årlig.

I jaktåret 2025 var fellingsavgiften på elgkalv kr. 370,- og for voksen elg kr. 620,- og for hjortekalv kr. 290,- og for voksen hjort kr. 480,-. Det er ikke mulig å kreve fellingsavgift på felte rådyr, selv om det er fallvilthåndtering og ettersøk på denne arten kommunen har flest oppdrag på.

Midlene fra viltfondet kan blant annet brukes til å dekke kommunens utgifter til ettersøk og håndtering av skadet vilt og fallvilt i kommune. I Os kommune har man kunnet dekke disse oppgavene med viltfondet. I andre kommuner har inntektene fra fellingsavgiftene ikke vært store nok eller at man har hatt veldig store utgifter med viltettersøk på rådyr, som det ikke er fellingsavgift på, slik at det har vært nødvendig å hente midler fra kommunens driftsbudsjett for å dekke utgiftene. I vår kommune har man i tillegg til fellingsavgiftene å selge så mange brukbare elger til godkjente viltmottak som mulig. Kommunedirektøren ser det nødvendig på sikt å øke kompensasjonen til fallviltmannskapet for den jobben de utfører for å beholde disse lengst mulig og det kan også være nødvendig å innføre en type vaktordning. I dag har vi en ordning der brannvakta i Røros kommune tar imot meldinger om påkjørsler/fallvilt fra politiet og fordeler den til nærmeste fallviltmannskap. Viltansvarlige i kommunen får mange av disse meldingene direkte fra innbyggere og brannvakta.

Enkeltpersoner, organisasjoner og kommunen selv kan også søke om å benytte viltfondsmidler til tiltak som fremmer viltforvaltningen i kommunen.

Kommunedirektøren vurderer også en endring av minstearealet for deler av kommunen. I dag er minsteareal på 4.000 daa for å kunne få tildelt kvote på elg. Kommunedirektøren har fraviket minstearealet med inntil 50 % for å kunne ta unna veksten i elgbestanden i kommunen de siste fire årene, med hjemmel i hjorteviltforskriften. Registeringer fra de fire foregående årene viser at det har blitt tatt ut litt mer elg, men ikke tilstrekkelig, da veksten i bestanden fortsatt er til stede. Det må også tas med at beitepresset på skogen i kommunen og distriktet har økt.

Vurdering av saken

Når den nye viltressursloven trer i kraft 1. juli 2026 vil det komme et krav om at kommuner som ønsker å fastsette og kreve inn fellingsavgifter for hvert dyr som felles av elg og hjort, så må dette gjøres gjennom en forskrift. I Os kommune har man valgt å følge makssatsene for fellingsavgifter for elg og hjort vedtatt av Stortinget. Kommunedirektøren anbefaler at man fortsetter med makssatser på elg og hjort i den nye forskriften. Dette gjør at man kan klare å unngå å belaste kommunalt driftsbudsjett til fallviltarbeid, inntil videre.

Administrasjonen har som nevnt fraviket minstearealet de siste fire årene for å ta unna veksten i bestanden av elg i kommunen. Registeringer fra hjorteviltregisteret viser at bestanden har økt i hele kommunen og man vet også, gjennom beiter registeringer, at det har vært et økt beitetrykk på både furu og ROS artene (Rogn, osp og selje). Beitepresset er for høgt, spesielt i de østlige delene av kommunen, men også beitepresset er for høgt på ROS artene for hele kommunen og innenfor elgens helårs leveområde. For at man skal kunne klare å begrense veksten og muligens ta ned bestanden er det nødvendig å ta ut flere individ. Da må man ha et minsteareal som gir muligheten for å tildele en høyere kvote totalt sett for kommunen.

Kommunedirektørens forslag til nytt minsteareal er som følgende:

<i>Vald/område</i>	<i>Dagens minsteareal</i>	<i>Tildeling m/dagens minsteareal</i>	<i>Nytt minsteareal</i>	<i>Tildeling m/nytt minsteareal</i>
<i>Dalsbygda Storviltområde</i>	4.000 daa	47 elg	3.000 daa	63 elg (+16)
<i>Nørdalen Viltstellområde</i>	4.000 daa	28 elg	3.000 daa	37 elg (+9)
<i>Tufsingdalen Viltstellområde</i>	4.000 daa	36 elg	Beholde 4.000 daa	36 elg
<i>Os/Nøra Viltområde</i>	4.000 daa	28 elg	3.000 daa	37 (+9)
<i>Årlig kvote</i>		138 elg		172 elg (+34)

Grunnlaget for å ikke endre minstearealet i Tufsingdalen Viltstellområde er fordi det her er rom i dagens minsteareal for å øke fellingsprosenten.

Hovedmålet er å ha en forvaltning som gir bestander med sunne og friske dyr, og en kjønns- og alderssammensetning som gir optimal produksjon, og samtidig tilpasse bestandsstørrelsen til leveområdenes biologiske bæreevne og skader på skog og innmark.

Konsekvenser for økonomi og personalressurser

Inntektene fra fellingsavgiftene for elg og hjort i Os kommune dekker per dags dato utgiftene

kommunen har til fallviltarbeid. Ved å sette en lavere sats på fellingsavgiften eller å ikke vedta denne forskriften vil kostnadene ved fallviltarbeid belastes kommunens driftsbudsjett.

Konsekvenser for natur, klima og miljø

Ved å ikke endre minstearealet for foreslåtte områder vil man kunne få en økning i elgbestanden som på sikt vil gi et enda hardere beitetrykk, som kan føre til lavere kondisjon på bestanden. En lavere kondisjon på elgbestanden vil føre til lavere vekter, dyr som kan være med utsatt for sykdommer, lavere fødselsrate, osv. Overbeite på viktige treslag som rogn, osp og selje vil være negativt for det biologiske mangfoldet og de arter som er avhengige av variasjonen av arter lokalt. En høy elgstamme lokalt vil gi overbeite utenfor kommunens grenser og være negativt for biologisk mangfold og skogbruket regionalt.

Vedlegg

Til kommunene om forskrift om fellingsavgifter.pdf

Forslag til ny Forskrift om adgang til jakt etter elg